

HELSINGIN
SANOMAIN
SÄÄTIÖ

Tutkimus lasten ja nuorten mediaympäristön muuttumisesta

”Voiksä snäpätä mun kaa?”

Kuvat ja mobiilisovellukset hallitsevat lasten ja nuorten mediamaisemaa

”Mobiilimukset”-raportti julkistetaan **maanantaina 12.5.2013 klo 14** Päivälehdessä museossa, Ludviginkatu 2–4, Helsinki. Tutkimus on tehty Tampereen yliopiston Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskuksessa (COMET) ja sen on rahoittanut Helsingin Sanomain Säätiö.

Instagram, Kid, Viddy, Snapchat, Vine, WhatsApp, AskFM... Monet lasten ja nuorten suosimista internet- ja mobiilisovelluksista ovat heidän vanhemmilleen ja muille aikuisille vieraita. Lasten ja nuorten mediaympäristö on muuttunut mobiiliksi ja entistä visuaalisemmaksi ja pelillisemmäksi. Vuosi 2013 oli selfieiden, meitsieiden ja snäppien vuosi. Lapset esittävät arkeaan yhä enemmän kuvien muodossa, eikä omilla kasvoilla esiintymistä koeta ongelmaksi. Vielä muutama vuosi sitten vanhemmat ohjeistivat lapsia, että heidän tulisi häivyttää kasvonsa netissä julkaistuista kuvista. Nyt tällaista keskustelua ei kodeissa juuri käydä ja käsitys yksityisyydestä onkin tältä osin lyhyessä ajassa muuttunut.

”Mobiilimukset” tarkastelee 5-, 8-, 11- ja 14-vuotiaiden suomalaislasten mediankäyttöä. Kyse on vuonna 2007 aloitetun pitkittäistutkimuksen kolmannen tutkimuskierroksen tuloksista. Hankkeessa seurataan osin samoja lapsia kolmen vuoden välein. Viimeinen tutkimuskierros on vuonna 2016.

Tutkimuksessa lapset ja nuoret kertovat itse omasta mediaympäristöstään mm. haastattelujen, mediapäiväkirjojen ja mediaan liittyvien tehtävien avulla. Hankkeessa verrataan eri tutkimuskierroksilla koottuja aineistoja ja seurataan mediaympäristön muutosta myös yksittäisten lasten elämässä heidän kasvaessaan.

Vuonna 2010 toteutettuun edelliseen tutkimuskierrokseen verrattuna muutos kohti mobiilia oli ilmeinen. Kolme vuotta sitten lapset ja nuoret pitivät netin käyttöä luontevana nimenomaan tietokoneelta käsin. Facebook oli palvelu, jossa olivat ”kaikki”. Nyt vanhempien valtaama Facebook on menettänyt hohtoaan ja nuoret etsivät uusia sovelluksia, ja samalla myös vanhemmista vapaata tilaa.

”Mobiilimukset”-raportissa tuodaan esille lasten ja nuorten suosikkisäilytöjä, pohditaan pelaamisen merkitystä ja lasten ja nuorten omaa mediatuotantoa. Tutkimuksessa on jokaisella kierroksella tarkastelu myös mediataitoja, kotien mediasääntöjä, lasten negatiivisia mediakokemuksia ja nettiriskejä. Useimmat kodit pyrkivät rajoittamaan lasten mediankäyttöä joillakin tavoilla. Vanhemmista mobiili internet tekee kuitenkin mediankäytön kontrolloinnista entistä vaikeampaa. Älypuhelimet ja pelit synnyttävätkin jännitteitä niin kodeissa kuin kouluissa. Kouluympäristössä ei ole vielä osattu integroida oppilaiden omia mobiililaitteita osaksi opetusta, vaan ne koetaan lähinnä ongelmana.

Julkaisu:

Noppiari, Elina ”Mobiilimukset” – Lasten ja nuorten mediaympäristön muutos, osa 3. Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskus COMET, Tampereen yliopisto.

<http://www.uta.fi/cmt/index/mobiilimukset.pdf>

Lisätietoja:

Elina Noppiari, elina.noppiari@uta.fi, puh. 041-5036647